



22.6.2017

## **Liikenne- ja viestintäministeriö**

[kirjaamo@lvm.fi](mailto:kirjaamo@lvm.fi)

Uudenmaan Autokouluyhdistys ry:n lausunto

### **HALLITUKSEN ESITYS LAIKSI AJOKORTTILAIN MUUTTAMISESTA**

#### **Yleistä**

Suomalainen kuljettajakoulutusjärjestelmä on muokkautunut vuosikymmenten aikana siten, että tutkinto ja koulutus yhdessä tuottavat riittäväillä perusvalmiuksilla olevia kuljettajia liikenteeseen. Uudenmaan Autokouluyhdistys pitää hyvänä sitä, että sekä tutkinto että koulutus aiotaan jatkossakin sisällyttää koulutusjärjestelmään. Pakollisen koulutuksen vähentäminen asettaa kuitenkin suuria haasteita kuljettajantutkinnon kehittämiseen.

Ehdotamme liikenneopettajista, tutkinnonvastaanottajista, tutkijoista sekä muista asiantuntijoista koostuvaa moniammatillista ryhmää kehittämään suomalaisesta kuljettajantutkinnosta, sekä teoria- että ajokokeesta, maailman paras.

#### **Kaksipyöräisten opetus**

Näkemyksemme mukaan kaksipyöräisten opetus tulee pääsääntöisesti säilyttää ennallaan. Mopo-opetus otettiin käyttöön vuonna 2011 ja sen vaikutukset liikenneturvallisuuteen ovat kiistattomat. Mikäli pakollisesta ajo-opetuksesta luovuttaisiin, menetettäisiin koulutuksen tuoma turvallisuusvaikutus.

Moottoripyöräopetus on hyvä tällaisena kuin se nyt on. Mikäli halutaan yksinkertaistaa eri vaihtoehtojen määrää, voisi ns. harjoituslupavaihtoehdon poistaa kuluttajalle monimutkaisena ja säilyttää opetusvaihtoehtoina turvallisemmat vaihtoehdot - autokouluopetus ja opetuslupa-opetus. Ns. riskienhallintakoulutus eli korotuskoulutus tulee suorittaa jatkossa vain kerran nykyisen kahden kerran sijaan.

#### **Henkilöautokorttiin tähtäävä opetus**

Tutkimustieto ei puolla 16-vuoden aloitusikää henkilöautokortin suorittamisessa. 16-vuotias ei ole valmis liikenteeseen. Esitämme, että ajo-opetuksen aloitusikä pidetään ennallaan 17 ikävuodessa.

Valtakunnallinen, yhdenmukainen opetussuunnitelma opetuksessa tulee säilyttää. Ilman opetuksen määrittelyä opetussuunnitelmalla opetus kirjavoituisi ja myös sen turvallisuusvaikutukset olisivat kirjavia.



Uudenmaan Autokoulu yhdistys kannattaa yksivaiheista kuljettajakoulutusta, joka sisältää pakollista luokkakohtaista teoriaopetusta liikenneopettajan pitämänä sekä riittävää ajo-opetusta (vähintään 15h, joka oli vuoteen 2013 saakka pakollisen opetuksen ajotuntimäärä), teoria- ja ajokokeen sekä ns. riskienhallintakoulutuksen. Riskienhallintakoulutus tulee olla liikenneopettajan pitämä, ajallisesti sen paikka tulee olla 0-6 kk ajokokeen jälkeen ja se voidaan suorittaa ainoastaan ajoharjoitteluradalla, ei simulaattorilla. Riskienhallintakoulutuksen toteutus ajokokeen jälkeen mahdollistaa ryhmäopetuksen, jolloin se on kustannuksiltaan yksilöopetusta edullisempaa. Pimeällä ajamisen opetukseen sen sijaan soveltuu myös simulaattori ja se voidaan tehdä missä tahansa vaiheessa opetusta.

Turvallisuuden varmistamiseksi esitämme, että kaikissa opetuksessa käytettävissä ajoneuvoissa on oltava opetuspolkimet, vähintään jarrupoljin. Opettajan osaamisen varmistamiseksi tarvitaan riittävä tutkinto sisältäen teoria- ja ajokokeen kun kerran rikosvaatimus poistuu.

Opetuslupaan tulee palauttaa perhesidonnaisuus, jottei siitä tule harmaata taloutta.

### **Kustannusten alentaminen ja yksilöllisten tarpeiden huomiointi**

Nyt esitetty malli tulisi johtamaan tutkintojen määrän kasvuun, jolloin ajokortin hankkimiskustannukset kasvaisivat. Kaikista huono-osaisimmat kärsisivät tästä taloudellisesti eniten. Samalla kun ei-ammattiopettajan antama opetus lisääntyisi, onnettomuudet lisääntyisivät ja kaikkien autoilijoiden vakuutuskustannuksen kasvaisivat. Autokoulutarjonta vähenisi pienillä paikkakunnilla ja siellä asuvien ihmisten mahdollisuudet saada ajo-opetuspalveluja heikkenisivät.

Hintoja vertailtaessa olisi hyvä huomioida Ajovarman ja autokoulujen hintojen välinen suhde. Ajovarma veloittaa 50 minuuttia kestävästä ajokokeesta 65,00 € (alv 0%).

Mikäli autokoulu velottaisi ajotunnista (50 min) 80,60 € (alv 24%) olisi tuote samanhintainen.

Lisäksi tulee huomioida, että autokoululla tuntihintaan kuuluu auto, Ajovarmalla ei.

Autokoulujen keskihinnat lakiluonnoksen sivulla 23 kertovat karua kieltä siitä, että autokoulujen keskihinta ei suinkaan ole tuo 80,60 €/h vaan kilpailutilanteesta johtuen paljon alhaisempi.

Kysymys kuuluukin: Mikä on kallis? Autokoulut vaiko Ajovarma?

Vaadimme Ajovarman monopoliaseman purkamista.

### **Yhteiskunnalliset vaikutukset**

Olemme huolissamme liikenneopettajien työllisyystilanteesta, mikäli ehdotettu uudistus toteutettaisiin. Uudistuksella olisi laajat yhteiskunnalliset vaikutukset; työttömyys lisääntyisi ja harmaa talous lisääntyisi.

Ehdotettu uudistus heikentäisi liikenneturvallisuutta. Jos autokoulu ala romutetaan nyt, niin sitä ei enää saa takaisin. Näin on käynyt esimerkiksi kuorma-auto-opetukselle Suomessa.



*"Kuka kantaa vastuun liikenneturvallisuuden heikentymisestä ja menehtyneistä?"*

UUDENMAAN  
AUTOKOULUYHDISTYS RY

Helen Högström  
Puheenjohtaja

**Liitteet:**

- Mika Hatakka, Psykologian tohtori: Tasapainoinen vai tutkintopainotteinen järjestelmä?
- Tiivistelmä raportista Tasapainoinen vai tutkintopainotteinen järjestelmä?